

ΕΛΕΝΗ ΣΕΜΕΡΤΖΙΔΟΥ

«ΣΑΝ ΠΑΛΙΑ ΦΥΣΑΡΜΟΝΙΚΑ ...»

(ΔΡΑΜΑ ΣΕ ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σ' ένα παλαιοβιβλιοπωλείο ζει εγκλεισμένος, στον κόσμο των βιβλίων και της σιωπής, για τριάντα χρόνια, ο ηλικιωμένος ιδιοκτήτης του, Μάνος Σκαρλάτος. Η φθορά των παλαιών βιβλίων και η εγκατάλειψη που χαρακτηρίζει τον χώρο αντανακλά τον ψυχισμό του παλαιοβιβλιοπώλη. Μια μέρα, με αφορμή μια αγγελία στην εφημερίδα, επισκέπτεται το παλαιοβιβλιοπωλείο, προς εύρεση εργασίας, μια νεαρή κοπέλα, η Άννα Κομνηνού, φοιτήτρια της Σχολής Καλών Τεχνών.

Παρά την έντονη αντίδραση και την ιδιόρρυθμη συμπεριφορά του παλαιοβιβλιοπώλη, εκείνη θα καταφέρει, τελικά, να διεισδύσει μέσα στα άδυτα και τα κρύφια αυτού του «λησμονημένου παραδείσου», αποκρυπτογραφώντας τους θησαυρούς του, που τόσα χρόνια έμεναν ερμητικά «σφραλισμένοι», όπως, άλλωστε, και η ψυχή του παλαιοβιβλιοπώλη. Η αισθαντική και γλυκιά παρουσία της νεαρής κοπέλας θα οδηγήσει τον παλαιοβιβλιοπώλη σ' ένα συναισθηματικό παραλήρημα, που θα γίνει, τελικά, αιτία όλα τα βιβλία, που τόσα χρόνια παρέμεναν καλοταχτοποιημένα στα ράφια, να πέσουν με ορμή κάτω στο πάτωμα, με τις σελίδες τους, ανάκατα, ανοιγμένες.

Εκεί, στις ανοιχτές σελίδες των βιβλίων, θα βρουν καταφυγή και οι «ανοιχτές», πλέον, ψυχές των δύο προσώπων. Τα εξαίσια λόγια που θα «αναγνώσουν», ο ένας στον άλλο, και τα τρυφερά συναισθήματα που θα βιώσουν, θα έχουν κάτι από μελωδία αγάπης, σαν ... «παλιάς φουσαρμόνικας» ...

ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

1. **ΜΑΝΟΣ ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ (ΠΑΛΑΙΟΒΙΒΛΙΟΠΩΛΗΣ, ΕΤΩΝ 60)**
2. **ΑΝΝΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ (ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ, ΕΤΩΝ 23)**
3. **ΠΕΤΡΟΣ ΦΡΑΝΤΖΗΣ (ΣΥΜΦΟΙΤΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ, ΕΤΩΝ 23)**
4. **ΖΩΗ ΣΚΑΡΛΑΤΟΥ (ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΒΙΒΛΙΟΠΩΛΗ)**
5. **ΚΥΡΙΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ (ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ, ΕΤΩΝ 65)**
6. **ΚΥΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ (ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ, ΕΤΩΝ 56)**
7. **ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ**
8. **ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ**

Π Ρ Α Ξ Η Π Ρ Ω Τ Η

Σ Κ Η Ν Η Π Ρ Ω Τ Η

Σ Τ Ο Π Α Λ Α Ι Ο Β Ι Β Λ Ι Ο Π Ω Λ Ε Ι Ο

Η αυλαία δεν έχει ανοίξει ακόμη. Χαμηλός φωτισμός. Ακούγεται το φινάλε του τραγουδιού:

*« ... και σιγά - σιγά πέφτει η σκοτεινιά
και σωπαίνουν τα παιδιά,
άκου την παλιά φουσαρμόνικα
πως φυσά
πως μιλά
πως γελά ... »*

Η αυλαία ανοίγει σταδιακά. Το σκηνικό συνθέτει η εικόνα ενός παλαιοβιβλιοπωλείου. Κανένας νεωτερισμός. Μια νεαρή κοπέλα μπαίνει διστακτικά και με ερευνητική διάθεση. Πάνω από την πόρτα κρέμεται ένα καμπανάκι που χτυπά και αναγγέλλει την άφιξή της.

- **ANNA:** Καλησπέρα σας
- **ΜΑΝΟΣ:** Καλησπέρα.
- **ANNA:** Είναι απίστευτο ... Αλλά ... Αυτή η μουσική ... Αυτό το τραγούδι ... Τι τρυφερό τραγούδι ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Καμιά μουσική και κανένα τραγούδι ...
- **ANNA:** Μα ... Πριν από λίγο ... Το άκουσα ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Καμιά μουσική και κανένα τραγούδι δεν ακούστηκε ... *(επαναλαμβάνει εκείνος αργά και σταθερά).*
- **ANNA:** Ε! Είδα την αγγελία! Ξέρετε! Αυτή! Στην εφημερίδα! Θα ήθελα πολύ να ... Με έντονα γράμματα ... Ζητούσατε
- **ΜΑΝΟΣ:** Δεν υπάρχει καμιά αγγελία ...

- **ANNA:** Ζητούσατε υπάλληλο για το παλαιοβιβλιοπωλείο, Κύριε ... Γιατί το αρνείστε; ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Το παλαιοβιβλιοπωλείο δεν είναι κατάλληλος χώρος ... Και αν ακόμη ζητούσα υπάλληλο ... Αυτός ο χώρος ... Δεν είναι για σας ...
- **ANNA:** *(Χαμογελώντας πικρά)* Από μικρή, μου άρεσαν πολύ τα βιβλία, Κύριε ... Μοιάζει παράξενο ... Αλλά ... Όταν μπήκα στο παλαιοβιβλιοπωλείο σας ... Είχα την αίσθηση ότι αυτή η μελωδία που πλανιόταν στην ατμόσφαιρα ... Νομίζω πως την έχω ξανακούσει ... Πρέπει να ήμουν πολύ μικρή στην ηλικία ... Αυτή με οδήγησε ... Άνοιξα την πόρτα δειλά και μπήκα μέσα ... Όλα ήταν τόσο ήσυχα ... Μια απόλυτη σιωπή ... Και όμως ... Λες και η σιωπή αυτή να ηχούσε ... Ναι ... Πρέπει να ήμουν πολύ μικρή στην ηλικία, τώρα που το ξανασκεύομαι ... Ίσως ... Ίσως, την πρώτη φορά, που με πήγαν οι γονείς μου στο θέατρο! Τη θυμάμαι εκείνη την ημέρα! Ναι! Ναι! Αυτή η μελωδία! Έχει μια μνήμη! Και αυτά τα βιβλία! Δύσκολα ξεπερνιούνται! Όλα κρύβουν και από μια ιστορία! Δεν είναι καταπληκτικό; Δεν συμφωνείτε;
- **ΜΑΝΟΣ:** *(Στέκεται όρθιος μπροστά από το γραφείο του και την κοιτάζει έντονα)* Αυτός ο χώρος δεν είναι για σας!
- **ANNA:** Είναι σαν να οσμίζεται κανείς το παρελθόν του, εδώ μέσα! Σαν να μπαίνει, ξανά, σ' έναν λησμονημένο παράδεισο! Δεν συμφωνείτε μαζί μου; Μ' αρέσει η σιωπή σας ... Είναι αυθεντική ... Όπως άλλωστε ... Και σεις ...
- **ΜΑΝΟΣ:** *(Γέρνει μελαγχολικά το κεφάλι του και κοιτάζει το πάτωμα)* Μην επιμένετε, μικρή μου ...
- **ANNA:** Ω! Όταν ήμουν μικρή, βυθιζόμουν σε κούτες και σε ντουλάπια! Είχαμε μια μικρή σοφίτα που ήταν η κρύπτη μου! Εκεί αισθάνθηκα όλες τις πρώτες εμπειρίες! Εσείς μπορείτε να καταλάβετε τι εννοώ!
- **ΜΑΝΟΣ:** *(Μονολογώντας)* Θα ήθελα να το μπορούσα ...
- **ANNA:** Αυτές τις πρώτες εμπειρίες, που δεν αποτελούν παράγωγο καμιάς άλλης στη ζωή μας! Όμως ... Αλήθεια ... Πείτε μου ... Τίποτα απ' όσα αναφέρω, δεν έχει τη παραμικρή σημασία για σας; ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Εάν διαβάζατε, με περισσότερη προσοχή, την αγγελία στην εφημερίδα, θα παρατηρούσατε ότι ζητάω άντρα υπάλληλο και, μάλιστα, όχι ιδιαίτερα νεαρής ηλικίας.
- **ANNA:** Το πρόσεξα ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Τότε; ...
- **ANNA:** Αυτό, όμως, δεν με εμπόδισε να έρθω εδώ...

- **ΜΑΝΟΣ:** *(Κάνοντας μια προσπάθεια να απαντήσει) ...*
- **ANNA:** Και έπειτα ... Τι πειράζει! Πέστε ότι είμαι μια πελάτισσα που επισκέπτομαι το χώρο για πρώτη φορά! Τι, δηλαδή! Θα με διώχνετε, μόνο και μόνο, επειδή δεν γεννήθηκα άντρας; Αλλά ... Εάν θέλετε τη γνώμη μου, Κύριε ...
- **ΜΑΝΟΣ:** *(Προσπαθώντας να την αναχαιτίσει) ...*
- **ANNA:** Ναι! Νομίζω πως το 'χω αυτό το δικαίωμα! Λοιπόν! Πιστεύω πως αυτό που σας χρειάζεται είναι μια γυναίκα υπάλληλος, όπως εγώ, παρά ένας άντρας!
- **ΜΑΝΟΣ:** Γιατί; *(Την κοιτάζει πάντα με την ίδια άκαμπτη σοβαρότητα).*
- **ANNA:** Γιατί ... *(Τον πλησιάζει)* Γιατί νομίζω πως εγώ ... Θα μπορούσα να αγαπήσω αυτόν τον χώρο, Κύριε ... *(Μένουν για λίγα λεπτά εντελώς ακίνητοι, κοιτάζοντας, έντονα, στα μάτια, ο ένας τον άλλο).*
- **ΜΑΝΟΣ:** Είναι ώρα να πηγαίνετε.
- **ANNA:** *(Πλησιάζει απογοητευμένη την εξώπορτα του παλαιοβιβλιοπωλείου. Αρχίζει να ακούγεται το τραγούδι "Μια παλιά φουσαρμόνικα" ...)* Θα έρθω πάλι αύριο, Κύριε... Την ίδια ώρα ... Όπως και σήμερα ... Το όνομά μου είναι ... Άννα ... *(Η πόρτα κλείνει πίσω της και, μόνο τότε, εκείνος σηκώνει το κεφάλι του).*

ΣΚΟΤΑΔΙ

.....

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Την άλλη μέρα, αργά το απόγευμα, η Άννα μπαίνει διστακτικά στο βιβλιοπωλείο. Έξω, ακούγεται ο ήχος της βροχής, που πέφτει ρυθμικά. Ο βιβλιοπώλης κάθεται στο γραφείο του και εργάζεται.

- **ANNA:** Καλησπέρα ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Καλησπέρα ... *(Η αυστηρότητα της προηγούμενης μέρας έχει υποχωρήσει)* Έξω γίνεται κατακλυσμός ...
- **ANNA:** Βρέχει ασταμάτητα ... Είχα πει ότι θα ερχόμουν την ίδια ώρα ... Αλλά ... Δυστυχώς ... Άργησα ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Δεν έπρεπε να έρθεις ... *(Χώνεται σ' ένα μικρό καμαράκι και επιστρέφει με μια πετσέτα)* Γιατί ήρθες; ...
- **ANNA:** *(Όση ώρα σκουπίζεται με την πετσέτα)* Η αλήθεια είναι ότι μ' αρέσει πολύ η βροχή! Όταν, όμως, δεν χρειάζεται να βγω από το σπίτι μου! Η πόλη γίνεται ακόμη πιο δύσκολη, όταν οι δρόμοι της γεμίζουν με νερά! Δεν συμφωνείτε;
- **ΜΑΝΟΣ:** Οι φθινοπωρινές μπόρες ...
- **ANNA:** Δεν ξέρεις, κυριολεκτικά, που να πατήσεις! Και έχεις και τα αυτοκίνητα να σε κάνουν λούτσα από πάνω μέχρι κάτω!
- **ΜΑΝΟΣ:** *(Παίρνει την πετσέτα από τα χέρια της)* ...
- **ANNA:** *(Γελώντας)* Αφού πολλές φορές, μου 'ρχεται να κρατάω την ομπρέλα στο πλάι! Να, έτσι! *(Δείχνει στον Μάνο)* Αντί να κρατάς ανοιχτή την ομπρέλα, πάνω από το κεφάλι σου, την περιστρέφεις γύρω από τη μέση σου, για να προστατεύσεις μια το μπροστινό και μια το πισινό! Χα! Χα! Χα! ... *(Περιστρέφει με κωμικό τρόπο την ομπρέλα γύρω από τη μέση της).*
- **ΜΑΝΟΣ:** *(Ξεσπάει σε άκρατα γέλια)* Χα! Χα! Χα! ...
- **ANNA:** Είναι απίστευτο! Είναι απίστευτο!
- **ΜΑΝΟΣ:** Σε λίγο, θα χρειαζόμαστε δύο ομπρέλες για να κυκλοφορούμε!

- **ANNA:** Όταν γελάτε, μοιάζετε με μικρό παιδί ... Το πρόσωπό σας αποκτά μια σπάνια και περίεργη αθωότητα ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Η βροχή πρέπει να σταμάτησε!
- **ANNA:** *(Τρέχει προς την εξώπορτα)* Ναι! Επιτέλους, σταμάτησε!
- **ΜΑΝΟΣ:** *(Πηγαίνοντας προς το γραφείο του)* Μπορεί να ξαναρχίσει, όμως, σε λίγο ... Καλύτερα να περιμένεις ...
- **ANNA:** Χθες που σας μίλησα για την αγγελία ... *(Πλησιάζοντας δειλά)* Θα 'θελα να εργαστώ ... Όμως ... Πέρα από αυτό ... Όταν μπήκα μέσα ... Ένωσα μια παράξενη έλξη για τον χώρο ... Σαν να με έδενε κάτι μαζί του ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Αυτά τα βιβλία ... Πρέπει να καταγραφούν, πριν τοποθετηθούν στα ράφια ... Εγώ θα ξαπλώσω λιγάκι ... Είναι αργά ... *(Φεύγει. Η Άννα πέφτει με τα μούτρα στην καταγραφή των βιβλίων, ενώ αρχίζει να ακούγεται πάλι το τραγούδι "Μια παλιά φουσαρμόνικα" ...)*
- **ANNA:** *(Καταγράφει, σιγοτραγουδώντας)* ... "και σιγά-σιγά πέφτει η σκοτεινιά ... σκοτεινιά ... σκοτεινιά" ...
- **ΜΑΝΟΣ:** *(Μπαίνει ξανά στην σκηνή. Βρίσκει την Άννα πάνω στο γραφείο του να κοιμάται βαθιά)* Τα νιάτα ... Πόση ομορφιά ... *(Πηγαίνει να της χαϊδέψει τα μαλλιά)* Πόση ομορφιά ... *(Απλώνει το χέρι του, προσπαθώντας να πάρει ένα από τα πολλά βιβλία. Η στοίβα μετατοπίζεται και όλα τα βιβλία πέφτουν κάτω στο πάτωμα).*
- **ANNA:** Αχ! Θεέ μου! Σας ζητώ συγγνώμη! Δεν το πιστεύω! Με πήρε ο ύπνος!
- **ΜΑΝΟΣ:** Ξημέρωσε!
- **ANNA:** *(Ταχτοποιώντας και το τελευταίο βιβλίο πάνω στο τραπέζι)* Ουφ! Για να πω την αλήθεια, τρόμαξα λιγάκι! Φοβήθηκα μήπως έκανα καμιά ζημιά! Ευτυχώς, όμως, κανένα βιβλίο δεν έπαθε τίποτα! Όλα είναι μια χαρά! Ευχαριστώ, Θεέ μου!
- **ΜΑΝΟΣ:** Δεν ήταν δικό σου το φταίξιμο που έπεσαν κάτω τα βιβλία ... Εγώ έπρεπε να σκύψω και να τα μαζέψω, όχι εσύ ...
- **ANNA:** Μέχρι να πάρουν τη θέση τους στα ράφια, αυτός που τα καταγράφει έχει την ευθύνη τους. Και ύστερα ... Μου αναθέσατε να τα προσέχω ... Όφειλα να μείνω ξάγρυπνη ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Και ... Όταν πια τοποθετηθούν στα ράφια ... Εξακολουθεί και πάλι κανείς να έχει την ευθύνη τους; ...
- **ANNA:** Τότε κάθε ευθύνη παύει και το μόνο που απομένει είναι ...

- **ΜΑΝΟΣ:** Είναι; ...
- **ANNA:** Να παρακολουθεί, διακριτικά και με σεβασμό, τις ιστορίες τους ... *(Το καμπανάκι της εξώπορτας χτυπάει).*
- **ΠΕΤΡΟΣ:** *(Κρεμασμένη την κιθάρα στον ώμο)* Άννα! Ωστε αυτό είναι το βιβλιοπωλείο που μου έλεγες! Ευτυχώς, το βρήκα! Προς στιγμήν, φοβήθηκα, μήπως πήρα λάθος δρόμο!
- **ANNA:** Πέτρο ...
- **ΠΕΤΡΟΣ:** Ω! Συγγνώμη, Κύριε! Δεν σας είδα! Καλημέρα σας! Να σας συστηθώ! Ονομάζομαι Πέτρος Φραντζής! Με την Άννα είμαστε συμφοιτητές στη Σχολή Καλών Τεχνών!
- **ΜΑΝΟΣ:** *(Απρόθυμα)* Χαίρω πολύ, Κύριε.
- **ΠΕΤΡΟΣ:** Η αλήθεια είναι ότι, πρώτη φορά, μπαίνω σε τέτοιο βιβλιοπωλείο! Ω! Τώρα, βέβαια, θα μου πείτε ότι για όλα υπάρχει μια πρώτη φορά! Δεν θα διαφωνήσω! Χα! Χα! Χα! Ε, λοιπόν! Δεν είναι και τόσο άσχημα εδώ μέσα! Απλώς, εμένα δεν ξέρω αν θα μου πήγαινε να δουλεύω σε παλαιοβιβλιοπωλείο!
- **ANNA:** Πέτρο!
- **ΠΕΤΡΟΣ:** Νομίζω πως είναι πολύ μικρός και παλιός αυτός ο χώρος για τα γούστα μου! Χα! Χα! Χα! Η Άννα, αντιθέτως, είναι κολλημένη, Κύριε, με τα βιβλία! Νομίζω ότι θα της ταίριαζε πολύ ένας τέτοιος εργασιακός χώρος! Τι λέτε;
- **ΜΑΝΟΣ:** Το παλαιοβιβλιοπωλείο, νεαρέ μου, δεν είναι εργασιακός χώρος *(Φεύγει ενοχλημένος).*
- **ΠΕΤΡΟΣ:** Καλά! Είναι λιγάκι φρούτο ο τύπος ή μου φαίνεται; Τι σόι αντίδραση ήταν αυτή; Σιγά και τι είπα! Καλά! Μιλάμε για πολύ τζαζεμάρα απ' ό,τι φαίνεται!
- **ANNA:** Δεν έπρεπε να του μιλήσεις έτσι! Και, επιπλέον, έπρεπε να μου το πεις ότι θα ερχόσουν! Αυτός ο χώρος δεν είναι για επισκέψεις!
- **ΠΕΤΡΟΣ:** Αυτός ο χώρος, αγάπη μου γλυκιά, δεν είναι, γενικώς, για ανθρώπους! Είναι μουντός και καταθλιπτικός! Ένα φάντασμα της μνήμης, δηλαδή!
- **ANNA:** Το πρόβλημά σου, Πέτρο, ήταν πάντα οι υπερβολές σου!
- **ΠΕΤΡΟΣ:** Και μετά σου λένε ότι μ' ένα βιβλίο ταξιδεύεις! Ωραία! Θα συμφωνήσω! Αλλά, πού, είναι το ερώτημα! Στον Κάτω Κόσμο! Ουου, Παναγίτσα μου! Ανατρίχιασα! Καλέ, τι βίτσια είναι αυτά! Εγώ, ούτε λεπτό, δεν θα άντεχα εδώ μέσα!

- **ANNA:** Τότε καλύτερα να φύγεις, Πέτρο ...
- **ΠΕΤΡΟΣ:** Το βράδυ θα μαζευτεί η παρέα στο γνωστό στέκι ... Θα παίξω κιθάρα ... Αυτό ήρθα να σου πω ... Εάν θέλεις, έλα ... Θα χαρώ πολύ ... Γεια σου, Άννα ...
- **ANNA:** Γεια σου, Πέτρο ...
- **ΜΑΝΟΣ:** *(Μπαίνει από το καμαράκι)* Έφυγε;
- **ANNA:** Έφυγε ... Ξέρετε ... Ο Πέτρος είναι πολύ αυθόρμητο παιδί ... Γι' αυτό και, εύκολα, μπορεί κανείς να τον παρεξηγήσει ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Είναι ώρα να πηγαίνεις και εσύ ... Χάρηκα για τη γνωριμία ...
- **ANNA:** Μα ... Γιατί; ... Εγώ δεν έκανα κάτι που να σας ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Καλύτερα να φύγεις ...
- **ANNA:** Μα, εσείς χρειάζεστε υπάλληλο! Το βγάλατε σε αγγελία! Και εγώ την είδα! Και ήρθα! Και έκανα ό,τι μου ζητήσατε! Δούλευα, όλη τη νύχτα, για να καταγράψω τα βιβλία! Δεν καταλαβαίνω! Γιατί; Που έφταιξα; *(Πιάνοντας, με τα δυο της χέρια, το γραφείο και φωνάζοντας δυνατά)* Γιατί; Πού έφταιξα;
- **ΜΑΝΟΣ:** Το είπα και στην αρχή της γνωριμίας μας ότι ζητάω άντρα υπάλληλο και, μάλιστα, όχι νεαρής ηλικίας!
- **ANNA:** Πίστευα ότι ... *(Στέκονται ο ένας, ακριβώς απέναντι, από τον άλλο).*
- **ΜΑΝΟΣ:** Θεωρώ ότι έχω, τουλάχιστον, αυτό το δικαίωμα! Να επιλέγω, δηλαδή, εγώ τους μελλοντικούς υπαλλήλους μου!
- **ANNA:** Είστε σκληρός και άδικος! Το πρόβλημά σας δεν είναι ο υπάλληλος, αλλά εσείς ο ίδιος! Δεν ξέρετε να ανοίγεστε στους ανθρώπους! Δεν μπορείτε, πλέον, να τους νιώσετε! Είστε ένα φάντασμα! Ζηλεύετε τους νέους! Ναι! Αυτό είναι! Τους ζηλεύετε αφόρητα! Τους ζηλεύετε, γιατί αυτοί έχουν ακόμη καρδιά! Έχουν αφέλεια! Έχουν τρέλα! Έχουν επιείκεια! Αυτό, δηλαδή, που δεν έχετε εσείς πια! Ζείτε κλεισμένος και εγκαταλελειμμένος σ' αυτόν τον μουντό και καταθλιπτικό χώρο! Δεν κάνετε τίποτα για να τον αλλάξετε! Τον κρατάτε έτσι μουχλιασμένο και αραχνιασμένο, όπως είναι και η ψυχή σας! Αιχμάλωτη μέσα στη σκοτεινιά και το κενό της! Ναι! Σας είπα ότι χρειάζομαι δουλειά! Ωραία! Δεν σας το έκρυψα! Όμως ... *(Κλαίει απαρρηγόρητη)* Όμως ... Θα μπορούσα να τον αγαπήσω αυτόν τον χώρο ... Να τον αγαπήσω πολύ ... Και ας είμαι νέα ... Και ας μην είμαι άντρας ... *(Η Άννα κλείνει πίσω της την πόρτα, ενώ ακούγεται ο ήχος από το καμπανάκι. Ο Μάνος, ξαφνικά, πετάγεται με λύσσα προς τα ράφια και, με μανία, αρπάζει τα βιβλία και τα πετάει κάτω*

στο πάτωμα. Μέσα σ' ένα μουσικό κρεσέντο, πέφτει και αυτός κάτω και κλαίει με λυγμούς).

ΣΚΟΤΑΔΙ

Π Ρ Α Ξ Η Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Η

Σ Κ Η Ν Η Π Ρ Ω Τ Η

Σ Τ Ο Π Α Ρ Κ Ο

Η Άννα, μαζί με τον Πέτρο, κάθονται στο παγκάκι ενός πάρκου.

- **ΠΕΤΡΟΣ:** Ε! Άνοιξέ το, επιτέλους, βρε Αννούλα μου! Τι το πασπατεύεις όλη την ώρα! Θα σκάσω από την περιέργειά μου!
- **ANNA:** Μα, Καλά! Πώς έγινε; Μοιάζει απίθανο! Δεν μπορώ να το πιστέψω!
- **ΠΕΤΡΟΣ:** Μα, πού σου φαίνεται το απίθανο, βρε κορίτσι μου; Αφού σου λέω! Περνούσα, τυχαία, από έξω! Ούτε και εγώ ξέρω πως με είδε, έτσι όπως ζει, εκεί μέσα, σαν τον ρακοπόντικα! Βγήκε, τρέχοντας στο δρόμο! Με φώναξε και μου είπε να σου δώσω αυτό το γράμμα! Φυσικά, είναι τόσο ακοινώνητος και μονόχρωτος, που ούτε καν, *''καλημέρα, τι κάνεις;''*, δεν μου είπε! *''Αυτό είναι για τη δεσποινίδα Άννα. Παρακαλώ να της το δώσετε πάραυτα''*.
- **ANNA:** Πώς ήταν; ...
- **ΠΕΤΡΟΣ:** Στα χάλια του! Πώς θέλεις να είναι ένας άνθρωπος που αναβιώνει τη ζωή του ανθρώπου των σπηλαίων! Μέχρι και η φωνή του!
- **ANNA:** Θεέ μου!
- **ΠΕΤΡΟΣ:** Αυτή και αν είναι σπηλαιώδης! Έλα! Έλα! Άνοιξέ το τώρα! Θα αργήσουμε! Σε λίγο αρχίζει το μάθημα! Πάντως, Κυρία μου, τώρα που το ξανασκεύομαι, πρέπει να με ευγνωμονείς! Εάν δεν περνούσα, συμφοματικά, έξω από κείνο το μαυσωλείο, δεν θα κρατούσες τώρα αυτό το πολυσήμαντο γράμμα! Ελπίζω να μου το ξεχρεώσετε μια μέρα αυτό, ωραία μου Κυρία!
- **ANNA:** *(διαβάζει με συγκίνηση) ''Δεσποινίς Άννα. Καλημέρα σας. Εάν αγοράσετε το σημερινό φύλλο εφημερίδας, θα διαπιστώσετε ότι, στη νέα αγγελία που καταχώρησα, ζητάω γυναίκα υπάλληλο, ιδιαίτερος νεαρής ηλικίας, όπως εσείς, για να εργαστεί στο παλαιοβιβλιοπωλείο. Θεώρησα καλό να λάβετε γνώση επ' αυτού, για να πράξετε αναλόγως και όπως επιθυμείτε. Με Τιμή, Μάνος Σκαρλάτος, Παλαιοβιβλιοπώλης''*.

- **ΠΕΤΡΟΣ:** Ε! Καλά! Ο τύπος είναι και πολύ UFO! Μόνο αυτός θα ενεργούσε έτσι! Δεν πιστεύω, μετά από τον τρόπο που σου συμπεριφέρθηκε, να θέλεις να πας! Βρε, Αννούλα, τι κόλλημα έχεις φάει, βρε κοριτσάκι μου, μ' αυτόν τον Φραγκεστάιν!
 - **ANNA:** Φυσικά και θα πάω ... *(Σκουπίζει τα μάτια της που έχουν βουρκώσει)*. Αχ, Πέτρο ... Μακάρι να μπορούσες να καταλάβεις τι νιώθω ...
 - **ΠΕΤΡΟΣ:** Και εσύ ... Εσύ μπορείς να με καταλάβεις; ... Τι νιώθω για ...
 - **ANNA:** Εάν δεν σε καταλάβαινα, βρε κουτέ μουσικέ, θα καθόμουν τώρα εδώ μαζί σου; ... *(Σκοτάδι, ενώ σηκώνονται μαζί από το παγκάκι, πιασμένοι χέρι-χέρι, και φεύγουν)*.
-

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Η Άννα μπαίνει διστακτικά στο βιβλιοπωλείο. Βλέπει όλα τα βιβλία ριγμένα στο πάτωμα και ξαφνιάζεται. Στη στιγμή, προβάλλει η μορφή του παλαιοβιβλιοπώλη. Κοιτάζονται βαθιά μέσα στα μάτια, χωρίς να πούνε λέξη.

- **ANNA:** Καλησπέρα ... Σας ευχαριστώ πολύ για το γράμμα ... Ειλικρινά ... Είμαι πολύ χαρούμενη ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Καλησπέρα ...
- **ANNA:** Δεν ξέρω αν έχω το δικαίωμα, αλλά ... Θα ήθελα να σας ζητήσω συγ ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Δεν χρειάζεται ... Ε ... Σκέφτηκα ... Εδώ και μέρες, δηλαδή ... πως το παλαιοβιβλιοπωλείο χρειάζεται μια ανακαίνιση ... ως προς την καταγραφή και την επανατοποθέτηση των βιβλίων στα ράφια ... Γι' αυτό και ... *(Ξεροβήχει για άλλη μια φορά)* Γι' αυτό και θεώρησα καλό να κατεβάσω όλα τα βιβλία ... από τα ράφια ... Και ... Και να τα ρίξω στο πάτωμα ...
- **ANNA:** Ακριβώς το ίδιο θα έκανα και εγώ! Αν, βέβαια ... Είχα το βιβλιοπωλείο σας ... Ω! Είναι, πραγματικά, ανυπόφορο να ανεβοκατεβαίνει κανείς, όλη την ώρα, τη σκάλα για να φτάσει στα πιο ψηλά ράφια! Τι πιο φυσικό να επιδιώξει αμεσότερη πρόσβαση στα βιβλία, ρίχνοντάς τα στο πάτωμα! Πραγματικά, πολύ έξυπνη κίνηση! Μπράβο σας που το σκεφτήκατε!
- **ΜΑΝΟΣ:** Αν, λοιπόν, δεν έχετε κάποια αντίρρηση ... Μπορούμε να αρχίσουμε και από σήμερα ... Την ανακαίνιση εννοώ ... Φυσικά ... Θέλω να πω ... πως από σήμερα ... προσλαμβάνεστε ... στο παλαιοβιβλιοπωλείο ... ως συνεργάτης μου ...
- **ANNA:** Ως συνεργάτης;... Όχι ως υπάλληλος; ... *(ρωτάει, σχεδόν, με παιδική έκπληξη)*.
- **ΜΑΝΟΣ:** Ο υπάλληλος ... Είναι απλώς απαραίτητος ... Ο συνεργάτης ... Είναι πολύτιμος ...
- **ANNA:** Σας ευχαριστώ πολύ ...

- **ΜΑΝΟΣ:** Λοιπόν! Προτείνω να ξεκινήσουμε, δημιουργώντας στοίβες, εδώ στο πάτωμα, ανάλογα με το θέμα που πραγματεύονται τα βιβλία! Τι λες;
- **ANNA:** Σύμφωνα! *(Σκουπίζει, με μια γρήγορη κίνηση, τα μάτια της, για να μην τη δει ο παλαιοβιβλιοπώλης. Σκοτάδι, ενώ η Άννα και ο Μάνος πέφτουν, με τα γόνατα, στο πάτωμα και φτιάχνουν στοίβες από βιβλία).*
- **ANNA:** Λοιπόν! Είναι εκπληκτικό πόσα βιβλία χωράει το παλαιοβιβλιοπωλείο! Δεν θα μπορούσα, ποτέ, να φανταστώ το θησαυρό που κρύβει μέσα του!
- **ΜΑΝΟΣ:** Σου αρέσει ο χώρος;
- **ANNA:** *(Βγάζει έναν βαθύ αναστεναγμό και χαμογελάει γλυκά)* Δεν πρόκειται απλώς για χώρο ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Αλλά; ...
- **ANNA:** Νομίζω πως, εδώ μέσα, χτυπάει ... Η ψυχή και το μυαλό σας ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Και ... Πώς ηχούν αυτοί οι χτύποι, κατά τη γνώμη σου; ...
- **ANNA:** Ω! Όταν ήμουν μικρή, ζούσα, συνεχώς, με την ιδέα του θανάτου!
- **ΜΑΝΟΣ:** Του θανάτου;
- **ANNA:** Είναι φοβερό! Δεν βρίσκετε; Μπαίνοντας στην εφηβεία, οι κρίσεις πανικού γινόταν όλο και πιο έντονες. Η μόνη μου καταφυγή ήταν τα λουλούδια. Έκανα συλλογή από άνθη.
- **ΜΑΝΟΣ:** Τα λουλούδια είναι μια ανάσα ζωής ...
- **ANNA:** Την πρώτη φορά που μπήκα σε ανθοπωλείο, ο ανθοπώλης με ρώτησε: *''Τα λουλούδια, δεσποινίς μου, προορίζονται για νέο ή για ηλικιωμένο άνθρωπο;''*. Τότε εγώ, έκπληκτη, ρώτησα: *''Γιατί; Ποια είναι η διαφορά;''*. Εκείνος, μ' ένα εντελώς φυσικό τρόπο, απάντησε: *''Καμία απολύτως. Ήθελα, απλώς, δεσποινίς μου, να γνωρίζω τις διαθέσεις σας, πριν αγγίξετε αυτά τα ζωντανά πλάσματα''*.
- **ΜΑΝΟΣ:** Αλλιώς αγγίζει κανείς κάτι, όταν προορίζεται για νέο άνθρωπο και, αλλιώς, για ηλικιωμένο;
- **ANNA:** Αλλιώς αγγίζει κανείς κάτι, όταν αισθάνεται ο ίδιος νέος και, αλλιώς, όταν έχει γεράσει η ψυχή του ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Και εσύ; ... Τι του απήντησες; ...
- **ANNA:** Τα λουλούδια προορίζονταν για ηλικιωμένο! ... Τότε, εκείνος χαμογέλασε και είπε: *''Φροντίστε, δεσποινίς μου, την επόμενη φορά, τα*

λουλούδια σας να απευθύνονται σε νέο άνθρωπο!'''. (Σιωπή) Φυσικά ... Τα λουλούδια προορίζονταν για μένα ...

- **ΜΑΝΟΣ:** Ξαναπήγες σ' αυτό το ανθοπωλείο; ...
- **ANNA:** Ναι! Την άλλη μέρα! Ο ανθοπώλης δεν με ρώτησε τίποτα. Μ' άφησε, εντελώς μόνη, να διαλέξω τα λουλούδια που θα αγόραζα. Όταν ήρθε η ώρα να πληρώσω, του είπα: *''Σήμερα, Κύριε, δεν με ρωτήσατε, αν τα λουλούδια μου προορίζονται για νέο ή ηλικιωμένο άνθρωπο''*. Τότε, εκείνος, απάντησε, με την ίδια φυσικότητα που τον χαρακτήριζε: *''Μα, σήμερα, δεσποινίς μου, είναι ολοφάνερο ότι τα λουλούδια σας προορίζονται για σας!''*.
- **ΜΑΝΟΣ:** Και, μετά;...
- **ANNA:** Μετά πήγα σπίτι. Πέταξα κάτω στο πάτωμα αυτά που είχα αγοράσει, την προηγούμενη μέρα, και στη θέση τους έβαλα τα καινούρια ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Άννα ... Πιστεύεις ότι όλα αυτά τα βιβλία που κείτονται στο πάτωμα ... Μπορούν να τοποθετηθούν σε καινούριες θέσεις; ...
- **ANNA:** Ασφαλώς και το πιστεύω ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Πριν από μέρες, είχες πει πως αυτόν τον χώρο θα μπορούσες να τον αγαπήσεις ...
- **ANNA:** Ναι ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Γιατί; ...
- **ANNA:** Γιατί ... Κάτω από ένα σκοτεινό πέπλο θανάτου που έχει καλύψει τα πάντα ... Βλέπω να κρύβεται ένα εκτυφλωτικό φως ζωής ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Άννα ... Είναι αργά ... Τα λέμε αύριο ...
- **ANNA:** Έχετε δίκιο. Καλύτερα να πηγαίνω. Θα έρθω αύριο. Την ίδια ώρα ...
- **ΜΑΝΟΣ:** *(Βρίσκει τη δύναμη και της χαμογελάει πατρικά)* Ωραία. Τα λέμε αύριο λοιπόν. Δεν χρειάζεται πια να μου μιλάς στον πληθυντικό. Το όνομά μου είναι Μάνος. Καληνύχτα Άννα ...
- **ANNA:** Καληνύχτα! Αύριο, Μάνο, δεν θ' αργήσω. *(Η πόρτα κλείνει πίσω της. Σκοτάδι, ενώ ο Μάνος γέρνει το κεφάλι του στο πάτωμα. Ο φωτισμός της σκηνής χαμηλώνει. Ξαφνικά, εμφανίζεται στη σκηνή μια ψηλόλιγνη κοπέλα που, σαν αιθέρια ύπαρξη, βαδίζει με αργά βήματα προς το μέρος του παλαιοβιβλιοπώλη. Φοράει ένα μακρύ, λευκό φόρεμα. Στέκεται, για λίγα λεπτά, δίπλα του και τον κοιτάζει λυπημένα. Εκείνος ζυπνάει από τον βαθύ λήθαργο και συνέρχεται σιγά-σιγά).*

- **ΜΑΝΟΣ:** Ζωή! Ζωή! Ήρθες τελικά! *(Πετάγεται έκπληκτος και παραγμένο)* Σε περίμενα, παιδί μου ... Τόσο καιρό σε περίμενα ...
- **ΖΩΗ:** Το ξέρω, πατέρα ... Το ξέρω ... Άργησα; ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Ναι ... Άργησες ... Πάντα αργούσες ... Ζωή ... Ω, Ζωή! ... Κάτσε λιγάκι ... Μην φεύγεις γρήγορα, παιδί μου ... Έχουμε χρόνο ...
- **ΖΩΗ:** Δεν έχω χρόνο, πατέρα ... Ήρθα για λίγο ... Απλά, για να σε δω ... Και μετά ... Πρέπει να φύγω ..
- **ΜΑΝΟΣ:** Ω, Θεέ μου! Τι όμορφη που είσαι! Πόσο καιρό είχα να σε δω! *(Την κλείνει σφιχτά μέσα στην αγκαλιά του)* Μου έλλειψες! Μου έλλειψες πολύ!
- **ΖΩΗ:** Μην κλαις, πατέρα ... Δεν κάνει να κλαις ... Πρέπει να συνηθίσεις ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Δεν μου είπες ποτέ τίποτα, Ζωή ... Αν μου μιλούσες ... Ίσως να ...
- **ΖΩΗ:** Είχα πάρει την απόφασή μου, πατέρα ... Τώρα ... Είμαι ήρεμη ... Αυτό πρέπει να κάνεις και εσύ ... Να ηρεμήσεις ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Από εκείνη τη μέρα ... Όλα είναι σαν να μην υπάρχουν ... Σαν να χάθηκε ο κόσμος σε μια στιγμή ... Τίποτα δεν υπάρχει πια ... Τίποτα ...
- **ΖΩΗ:** Ο κόσμος ... Ο κόσμος είμαστε εμείς, πατέρα ... Όλος ο κόσμος είμαστε εμείς ... Θυμάσαι τι μου έλεγες, όταν ήμουν μικρή; Δεν υπάρχει πιο σημαντικό πράγμα από την εμπιστοσύνη και την αγάπη για τον κόσμο. Αυτή νικάει τα πάντα και επιστρέφει στις δικές μας ζωές, σαν θεϊκό δώρο. Πού είναι η αγάπη σου, πατέρα; ... Πού είναι η εμπιστοσύνη σου; ... Εσύ ήσουν πάντα δυνατός ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Ζήτησέ μου ό,τι θέλεις, παιδί μου, και θα το κάνω! Ζήτησέ μου ό,τι θέλεις!
- **ΖΩΗ:** Θέλω ... Θέλω να σου δώσω αυτό, πατέρα ... Θυμάσαι τη φουσαρμόνικα που μου είχες χαρίσει κάποτε; ... Θέλω να την κρατήσεις ... Τώρα που φεύγω ... Σου ανήκει ... Είναι δική σου ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Ζωή! Ω, Ζωή! Ζωή μου! *(Παίρνει στα χέρια του μια παλιά φουσαρμόνικα και ακουμπάει, επάνω της, το μέτωπό του, κλαίγοντας).*
- **ΖΩΗ:** Θέλω να συνεχίσεις, πατέρα ... Άκου ... Άκου, πατέρα ... Εκείνο το τραγούδι ... Θυμάσαι; ... Εκείνο το τραγούδι που χορεύαμε μαζί και χαμογελούσαμε ... Πόσο όμορφα ηχεί το τραγούδι μας, πατέρα! ... Πόσο όμορφα! ... Άκου ... *(Αρχίζει να ακούγεται το τραγούδι "Μια παλιά φουσαρμόνικα" ... Η Ζωή πιάνει τρυφερά το χέρι του παλαιοβιβλιοπώλη και*

αρχίζουν να χορεύουν στο ρυθμό του βάλς που ακούγεται ...Μόλις τελειώνει το τραγούδι, φωνάζει δυνατά και με πάθος, καθώς απομακρύνεται από κοντά του) Αντίο, πατέρα! Να θυμάσαι ότι, τίποτα στον κόσμο, δεν μπορεί να μας χωρίσει! Τίποτα! Θα είμαστε για πάντα μαζί! Για πάντα ... Για πάντα ... Για πάντα ... (Ο φωτισμός της σκηνής χαμηλώνει, ενώ ο Μάνος, συντετριμμένος, κρατάει σφιχτά τη φουσαρμόνικα και το πρόσωπό του αποπνέει ηρεμία και γαλήνη).

ΣΚΟΤΑΔΙ

Π Ρ Α Ξ Η ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ

Στο σπίτι της Άννας, ένα μεγαλοαστικό διαμέρισμα, με εμφανή τα στοιχεία του νεοπλουτισμού, η Κυρία και ο Κύριος Κομνηνός, ένας ευτραφής κύριος, κοσμικός επιχειρηματίας, κάθονται στο σαλόνι και συνομιλούν, πίνοντας τσάι.

- **ΚΥΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ:** Ω! Είναι καιρός τώρα που με προβληματίζει η συμπεριφορά της κόρης μας! Δεν ξέρω πλέον τι να κάνω μ' αυτό το κορίτσι! Μα, ποιον έμοιασε, ήθελα να 'ξερα! Εγώ, στην ηλικία της, είχα μια απόλυτα φυσιολογική ζωή! Αυτό το παιδί, αντιθέτως! Είναι και οι παρέες της, βλέπεις! Τις προάλλες, ήρθε στο σπίτι αυτός ο συμφοιτητής της! Τι βρώμος, Θεέ μου! Μ' ένα σκούφο στο κεφάλι! Και μια κιθάρα, κρεμασμένη στον ώμο! Μείνανε κλεισμένοι στο δωμάτιό της, πάνω από δύο ώρες! Εγκεφαλικό κόντεψα να πάθω! Ειλικρινά, τι του βρίσκει, δεν μπορώ να καταλάβω!
- **ΚΥΡΙΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ:** Θέλεις να πεις ότι συννευρέθηκε ερωτικώς μαζί του, αγαπητή μου; Αυτό μου λες τώρα!
- **ΚΥΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ:** Πού θέλεις να ξέρω, χρυσέ μου! Δεν κοιτούσα και από την κλειδαρότρυπα!
- **ΚΥΡΙΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ:** Μα, είσαι μητέρα της! Την τρέλα μου! Δεν θα σου το έλεγε; *(Παθαίνει ντελίριο και ψάχνει τα χάπια του).*
- **ΚΥΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ:** *(Ατάραχη)* Σώθηκες! Και, πρόσεχε! Θα πνιγείς! Μην φωνάζεις έτσι, όταν τρως! Εκατό φορές σου το έχω πει! Ω, Θεέ μου! Γιατί με βασανίζεις έτσι, την κακομοίρα! *(Νευρικά πάνω-κάτω μέσα στο πολυτελές σαλόνι)* Σε πληροφορώ, πως χθες το βράδυ δεν ήρθε στο σπίτι να κοιμηθεί! *(Κλαίγοντας επιτηδευμένα).*
- **ΚΥΡΙΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ:** Δεν το πιστεύω! Την τρέλα μου! Και πού πέρασε τη νύχτα της! Μ' αυτόν τον βρωμιάρη!
- **ΚΥΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ:** *(Με αποστροφή)* Στο ... παλαιο ... απ' αυτό!

- **ΚΥΡΙΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ:** Στο ... παλαιο ... απ' αυτό; Τι λες, μωρέ; Την τρέλα μου! Τρελάθηκες;
- **ΚΥΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ:** Σ' ένα παλιοβιβλιοπωλείο, τέλος πάντων! Μα, τι ρωτάς και εσύ, αγάπη μου! Πού θέλεις να ξέρω! Συχνάζω εγώ σε τέτοια μπανάλ μέρη;
- **ΚΥΡΙΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ:** Και τι κάνει εκεί;
- **ΚΥΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ:** Πήγε να ζητήσει δουλειά! Θεέ μου! Έτσι, τουλάχιστον, μου είπε ... *(Πέφτει ημιλιπόθυμη, ζανά, στο κάθισμά της)*.
- **ΚΥΡΙΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ:** Ω! Μα αυτό είναι απ' τ' άγραφα! Εδώ δεν προσβάλλει μόνο τον εαυτό της, αλλά και την οικογένειά της! Την τρέλα μου! Εμάς, δηλαδή! Τους γονείς της! Ακούς, σε παλιοβιβλιοπωλείο! Λες και δεν έχει να πληρώσει το νοίκι, η κόρη του Κομνηνού, με τ' όνομα! Και, ύστερα, τι σόι εργασιακός χώρος είναι αυτός! Είναι χώρος αυτός για νεαρά κορίτσια; Λες κι είναι καμιά γεροντοκόρη! Ε, αυτό πάει πολύ! *(Η πόρτα ανοίγει ξαφνικά και μπαίνει στο σαλόνι η Άννα)*.
- **ANNA:** Καλημέρα ...
- **ΚΥΡΙΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ:** Καλημέρα. Για πού το βάλουμε πρωί-πρωί;
- **ANNA:** Δεν θα πάρω πρωινό μαζί σας ... Δεν προλαβαίνω ... Πρέπει να φύγω για το παλιοβιβλιοπωλείο, γιατί θα αργήσω ... Θα τα πούμε το μεσημέρι ...
- **ΚΥΡΙΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ:** Μάλιστα! Πολύ ωραία! Να σε παρακαλέσουμε, τουλάχιστον, η μητέρα σου και εγώ, όταν απευθύνεσαι σε μας, να έχεις την ευγενή καλοσύνη να μας κοιτάξεις στα μάτια;
- **ANNA:** Πατέρα ... Δεν έχω χρόνο ... Είλικρινά ... Βιάζομαι ... *(Κάνει ένα βήμα προς την πόρτα)* Δεν είμαι υπάλληλος, πατέρα! Είμαι συνεργάτης! Θα το πίστευες; Ο παλιοβιβλιοπώλης είναι πολύ ξεχωριστός και ευαίσθητος άνθρωπος! Είμαι πολύ τυχερή που τον γνώρισα, μητέρα! Τυχερή και ευτυχισμένη! *(Κλείνει την πόρτα πίσω της, αφήνοντας τους γονείς της άναυδους)*.
- **ΚΥΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ:** Μέγας είσαι, Κύριε, και θαυμαστά τα έργα σου! *(Σταυροκοπιέται, κοιτάζοντας το ταβάνι του σαλονιού)*.
- **ΚΥΡΙΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ:** Από το στόμα μου το πήρες, αγαπητή μου!

ΣΚΟΤΑΔΙ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Νωρίς το πρωί. Δύο εργάτες, αρκετά παρακμιακοί τύποι, τοποθετούν σε κουτιά τα βιβλία που είναι, στο πάτωμα, σε στοίβες. Ο παλαιοβιβλιοπώλης στέκεται σε μια γωνιά του βιβλιοπωλείου, αμέτοχος, και παρακολουθεί.

- **ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Αλήθεια, πόσα χρόνια έχετε το παλαιοβιβλιοπωλείο, Κύριε; *(Σκουπίζει τον ιδρώτα στο μέτωπό του)*.
- **ΜΑΝΟΣ:** Τριάντα.
- **ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Και αν επιτρέπετε, Κύριε, πώς και πήρατε την απόφαση να δωρίσετε όλη αυτή τη συλλογή; Μπορεί να μην έχω ιδιαίτερη σχέση με τα βιβλία, μπορώ, όμως, να φανταστώ ότι αυτά στοιχίζουν μια περιουσία! *(Γελάει και κοιτάζει μ' ένα πονηρό βλέμμα τον παλαιοβιβλιοπώλη)*.
- **ΜΑΝΟΣ:** Στα νέα χέρια, στα οποία θα περιέλθουν σύντομα αυτά τα έργα, θα είναι πολύ πιο χρήσιμα απ' ό,τι αν παραμείνουν στα δικά μου. Η αποστολή τους, για μένα, έφτασε, πλέον, στο τέλος της.
- **ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Μα, σεις, Κύριε, μιλάτε σαν να πρόκειται να αποδημήσετε εις τόπον χλοερών και αναπαύσιμον! Δεν είστε και τόσο μεγάλος!
- **ΜΑΝΟΣ:** Η απόφασή μου αυτή δεν έχει να κάνει με την ηλικία μου! Αλλά με την εξέλιξη κάποιων πραγμάτων στη ζωή μου.
- **ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Πάντως, δεν είναι και εύκολο να αποχωρίζεται κανείς πράγματα που τον συνόδευαν τριάντα χρόνια, μια ζωή δηλαδή. *(Χαμογελάει και ανάβει τσιγάρο)*. Εγώ, Κύριε, εργάζομαι για χρόνια, ως χαμάλης. Έτσι, για το μεροκάματο! Μελετηρός δεν ήμουν ποτέ! Μια ζωή τελευταίος μαθητής, κουμπούρας δηλαδή! Και από τους πιο άτακτους στην τάξη! Όμως, έχω και εγώ τις ευαισθησίες μου!
- **ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Αλήθεια! Και τι ευαισθησίες έχεις εσύ, βρε παλιόσκυλο, και δεν τις καταλάβαμε ποτέ;

- **ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Κάνω συλλογή από, παντός τύπου, μπουκάλια! Έχω χιλιάδες είδη στην αποθήκη του σπιτιού μου, Κύριε!
- **ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Ε, βέβαια! Μόνο τις μύρες που κοπανάς κάθε μέρα, φτάνουν για να τις συλλέγεις!
- **ΜΑΝΟΣ:** Στην πραγματικότητα, η συλλογή πραγμάτων ξεκινάει από μια, υποσυνείδητα, εγωιστική διάθεση του ανθρώπου για κατοχή. Αργά ή γρήγορα, όμως, μπορεί να αποκτήσει κοινωνικό πρόσωπο και να αποτελέσει πολύτιμη προσφορά για την ανθρωπότητα.
- **ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Χα! Χα! Χα! Συγγνώμη, Κύριε, με όλο το σεβασμό, αλλά πιστεύετε ότι τα μπουκάλια, αυτού του αχρείου, του βρωμιάρη, μπορούν να είναι χρήσιμα για την ανθρωπότητα; Αυτός δεν είναι χρήσιμος ούτε για τον ίδιο του τον εαυτό! Χα! Χα! Χα!
- **ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Μην τον ακούτε, Κύριε! Εγώ συμφωνώ απόλυτα με την άποψή σας! Αργά ή γρήγορα, και τα δικά μου μπουκάλια θα βρουν το δρόμο τους και θα δοξαστούν!
- **ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Μμμμμ! Σιγά καλέ! Μη μας το λες! Η δόξα φτιάχτηκε για σένα! Άντε! Κουνήσου και βάλε κανένα βιβλίο στα κουτιά! Δεν θα κρατάμε, εδώ, δέκα ώρες, όρθιο τον Κύριο, για να αγορεύεις εσύ για τα μπουκάλια σου!
- **ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Κύριε ... Πιστεύετε ότι οι άνθρωποι εκτιμούν πάντα αυτό που τους δίνεται; Να, εσείς, για παράδειγμα! Δίνετε τόσα βιβλία! Λέτε να πιάσουν τόπο;
- **ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Άρχισε πάλι τις παπαρδέλες του! Βλέπω ότι δεν κρατιέσαι σήμερα, αγόρι μου!
- **ΜΑΝΟΣ:** Αυτή η αγωνία υπάρχει πάντα. Όμως, αν το καλοσκεφτούμε, στην πραγματικότητα, τίποτα δεν μας ανήκει. Και όσο πιο γρήγορα το συνειδητοποιήσουμε, τόσο πιο ευτυχείς θα αισθανόμαστε.
- **ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Ωραία, λοιπόν! Ηρέμησες τώρα; Τα μπουκάλια σου, πολύ γρήγορα, θα αλλάξουν χέρια! Χα! Χα! Χα! Άντε! Απ' ό,τι φαίνεται, τελειώσαμε! Έχουμε τίποτε άλλο να πακετάρουμε;
- **ΜΑΝΟΣ:** Όχι. Σας ευχαριστώ πολύ.
- **ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Ωραία! Τα φορτώνουμε στο φορτηγάκι και φεύγουμε!
- **ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Χάρηκα πολύ για τη γνωριμία, Κύριε. Τα σέβη μου.
- **ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ:** Οι χαιρετούρες σε μάραναν, πανάθεμά σε! Δεν κοιτάς τα χάλια σου! Άντε! Φόρτωσε στην πλάτη σου κανένα κουτί να

φεύγουμε! Χα! Χα! Χα! Ακούς εκεί! Χαιρετούρες και ρεβεράντζες! Χα! Χα! Χα! Και τα μπουκάλια ... Πού τα βάζεις; ... Χα! Χα! Χα! *(Του δίνει μια δυνατή σπρωξιά στην πλάτη. Εκείνος σκοντάφτει, έτοιμος να πέσει κάτω. Ύστερα, φορτώνουν από ένα κουτί στον ώμο τους και αποχωρούν από την σκηνή).*

ΣΚΟΤΑΔΙ

.....

Απόγευμα στο παλαιοβιβλιοπωλείο. Η Άννα ανοίγει την πόρτα και μπαίνει μέσα. Βρίσκεται σ' έναν εντελώς άδειο χώρο. Το παλαιοβιβλιοπωλείο φωτίζεται μονάχα από δυο κεριά. Κοιτάζει γύρω της σαστισμένη. Ξαφνικά, εμφανίζεται μπροστά της ο παλαιοβιβλιοπώλης.

- **ΜΑΝΟΣ:** Άννα ... Πόσο χαίρομαι που ήρθες! ...
- **ANNA:** Μάνο ... Πώς άλλαξε έτσι! ... Πού πήγαν όλα τα βιβλία; ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Έλα, μικρή μου, να καθίσουμε εδώ. *(Κάθονται σ' ένα χαμηλό τραπέζι με κεριά).* Αγόρασα να πιούμε και κρασί! Έτσι, για να το γιορτάσουμε!
- **ANNA:** Η αλήθεια είναι ότι ... Όσο περισσότερο κυλάει ο χρόνος, τόσο πιο πολύ μ' αρέσει, τελικά, η διαφορετικότητα που παρουσιάζει ο χώρος! Και αυτά τα κεριά! Θεέ μου, τι ρομαντικά! Όλα εκπέμπουν μια μυστηριώδη γοητεία, σήμερα, το βράδυ!
- **ΜΑΝΟΣ:** Στη γνωριμία μας, Άννα ...
- **ANNA:** Στη γνωριμία μας, Μάνο ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Άννα ... Αποφάσισα ότι είναι κατάλληλη στιγμή να δωρίσω τη συλλογή μου ...
- **ANNA:** Μα ... Γιατί; ... Δεν καταλαβαίνω ... Δεν μου είχες πει τίποτα! ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Δεν σου το είπα σκόπιμα! Ήθελα να φανεί ως έκπληξη ... Ελπίζω να τα κατάφερα ...

- **ANNA:** Ω! Μα, βέβαια, Μάνο! Ούτε συζήτηση! Ακόμη προσπαθώ να εγκλιματιστώ στη νέα κατάσταση! Μπράβο σου, πάντως! Αυτή ήταν μια πολύ γενναία απόφαση, όπως ακριβώς είσαι και εσύ! Είμαι σίγουρη ότι πολλοί άνθρωποι θα σε ευγνωμονούν γι' αυτή σου την ενέργεια!
- **ΜΑΝΟΣ:** Άννα! Άννα! Γλυκιά μου, Άννα ... Ήξερα ότι θα συμφωνούσες ...
- **ANNA:** Τι ήταν αυτό που σ' έκανε να δωρίσεις τα βιβλία σου; Είμαι περίεργη να μάθω!
- **ΜΑΝΟΣ:** Πρέπει να φύγω, Άννα ...
- **ANNA:** Πρέπει να φύγεις; ... Γιατί; ... Να πας πού; ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Άννα ... Θέλω να σου πω ... Ήθελα, πάντα, να σου πω ότι ... Από την πρώτη στιγμή που μπήκες εδώ ... Είχα την αίσθηση ότι ήσουν η κόρη μου, που είχε έρθει να μ' επισκεφθεί ... Η κόρη μου ... Αυτοκτόνησε, πριν από χρόνια ...
- **ANNA:** Ω! Μάνο ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Γι' αυτό, όταν ήρθες να ζητήσεις δουλειά ... Φοβήθηκα ότι δεν θα μπορούσα να αντέξω ... Θα λύγιζα από το βάρος της συγκίνησης και των αναμνήσεων ... Δεν είμαι τόσο δυνατός όσο νομίζεις, Άννα ... Δεν είμαι τόσο δυνατός ...
- **ANNA:** Είσαι πολύ δυνατός, Μάνο! Είσαι ο πιο δυνατός άνθρωπος που γνώρισα ποτέ!
- **ΜΑΝΟΣ:** Άννα ... Θέλω να μου υποσχεθείς ότι θα συνεχίσεις να είσαι πάντα έτσι ... Να μην αλλάξεις ποτέ και για τίποτα ... Επίσης, ήθελα να σου δώσω αυτό ...
- **ANNA:** Μια παλιά φουσαρμόνικα! ... Μάνο, σ' ευχαριστώ! Σ' ευχαριστώ πολύ! *(Η Άννα κλείνει τη φουσαρμόνικα, με πάθος, μέσα στα χέρια της).*
- **ΜΑΝΟΣ:** Η γνωριμία μας, Άννα, μοιάζει με μια γλυκιά νοσταλγική μελωδία ... Μια μελωδία που ήρθε από το παρελθόν, ήχησε, για λίγο, στο παρόν και που δεν θα ξεχαστεί ποτέ ... Ήταν ... Σαν παλιά φουσαρμόνικα ...
- **ANNA:** *(Βγάζει το δαχτυλίδι από το χέρι της)* Είναι δικό σου ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Άννα ... Τι ωραίο δαχτυλίδι είναι αυτό!
- **ANNA:** Είναι το δαχτυλίδι της φίλιας μας ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Είμαι πολύ ευτυχισμένος, Άννα. Δεν θα μπορούσα να φανταστώ πιο τρυφερό αποχαιρετισμό.

- **ANNA:** Μάνο ... Πρέπει, στ' αλήθεια, να φύγεις; Πότε θα γυρίσεις;
- **ΜΑΝΟΣ:** Πρέπει να φύγω, Άννα. Έχω ξεκινήσει, ήδη, το ταξίδι μου ... Είναι, μια ώρα, τώρα, που ταξιδεύω ... Μόλις έρθουν τα μεσάνυχτα, θα βρίσκομαι πολύ μακριά ...
- **ANNA:** Μάνο! ... Θεέ μου! Τι έκανες; ... Πού είναι το τηλέφωνο; ... Να καλέσω το Πρώτων Βοηθειών! ... *(Φωνάζει δυνατά, πανικόβλητη).*
- **ΜΑΝΟΣ:** Άννα ... Είναι μάταιο ... Έλα κοντά μου ... Χαμογέλασέ μου ...
- **ANNA:** Γιατί το έκανες αυτό; ... *(Γονατίζει δίπλα του και κλαίει με λυγμούς).* Μη μου φύγεις ... Μη μου φύγεις ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Μην κλαις, γλυκιά μου ... Τα δικά σου μάτια δεν πρέπει να γνωρίσουν δάκρυα ... Είναι πλασμένα, μόνο, για να χαμογελούν στους ανθρώπους ...
- **ANNA:** Γιατί τώρα, Μάνο; ... Γιατί σήμερα; ...
- **ΜΑΝΟΣ:** Ήθελα, πάντα, να βρεθώ κοντά της, Άννα ... Σε λίγο, θα είμαι μαζί της ...
- **ANNA:** Είσαι τα πάντα για μένα! Αυτό δεν το έχω πει ποτέ σε κανέναν! Σ' αγαπώ! Σ' αγαπώ! Σ' αγαπώ!
- **ΜΑΝΟΣ:** Αυτό είναι υπέροχο ... Να αγαπάς ... Πάντα να αγαπάς, Άννα ... Όλους τους ανθρώπους ... Έτσι αθώα ... και αγνά ... Και να τους εμπιστευέσαι ... Όπως εμπιστευτήκες, μικρή μου, και αγάπησες εμένα ...

(Η Άννα κλαίει με λυγμούς. Το παλαιοβιβλιοπωλείο μεταμορφώνεται σ' έναν έναστρο ουρανό. Η συγκίνηση της Άννας μεγαλώνει. Τώρα είναι μόνη. Φέρνει στα χείλη της τη φουσαρμόνικα που κρατούσε σφιχτά μέσα στα χέρια της. Η μουσική έρχεται από παντού. Η μελωδία ηχεί, στην αρχή, μελαγχολικά και, σιγά-σιγά, πιο αισιόδοξα, κάτω από χιλιάδες αστέρια που λάμπουν)

ΤΕΛΟΣ

